

РАДІАЦІЯ ЗАГРОЗЮЄ ЗАКАРПАТТЮ

Мукачеве (УНІАР). — Центральна та республіканська преса 4-го лютого повідомляла, що на території Закарпатської області останніми днями спостерігається підвищений рівень радіації, зокрема гама-випромінювання.

Як інформували депутат Обласної Ради та членкині Міської Ради, Мукачевської обласної Ради, Чукотської обласної Ради, активісти асоціації „Зелений Світ“ Євгенія Деркач, перші суперечливі дані щодо ситуації в регіоні з'явилися у місцевих засобах масової інформації через кілька днів після появи різних чутків. З програми 4-го лютого телебачення, „Панорама“ обласного мистецтва жителі дізналися, що рівень гама-фону перевищує норму. „Усі комуністські заспокоєні“, мовляв, усе гаразд, значущі в Деркач і продовжує, — однак у місцевій пресі з'явилися статті з рекомендаціями, як харчуватися при радіаційному ураженні, з переліком дефіцитних продуктів“. В Ужгороді останніми днями діти не ходили до школи, а вчителі місцевих шкіл вважали, що не перестерегає населення.

Починаючи з північного дня радіації покищо невідомо. Мовчати про це і засоби масової інформації сусідніх Мадярищин та Чехословаччини. Населення Закарпаття в обговорює кілька версій про можливі джерела радіаційного забруднення: атомна електростанція в Кошице на території Чехословаччини, військова база поблизу Ужгорода. Хмельницька чи Рівненська АЕС, навіть наслідки війни у Перській затоці.

Представники совєтських властей спростували лише чутки про порушення технологічного режиму на Хмельницькій та Рівненській АЕС. Деркач також повідомив, що в перші дні лютого різко зросла кількість людей, що звернулися за лікарською допомогою.

У Мукачеві після міського будинку вилучили 1-го лютого відбувся неспокійний мітинг, який виник після оприлюднення депутатом Обласної Ради С. Деркач списків незаконних пільговиків, які отримують продукти і товари у спеціальних магазинах для ветеранів Другої світової та афганської війни. У списку значиться 270 осіб — колишніх керівників працівників КПУ.

В Ужгороді 3-го лютого відбувся мітинг на підтримку демократії та проти наступу реакції. Промови читали на спробі місцевої реакції від КПУ та КГБ зокрема лідер демократичної сили Карпатської України і заклади українці-руси, мадяри, росіяни, румуни та всі демократичні сили краю до консолідації у боротьбі проти тоталітарних проімперських сил. В ухваленні резолюції засуджувати антинародну політику, яку проводить закарпатська філія КПУ на чолі з першим секретарем обкому Волюшом ком. Ужгородська Міська Рада засудила указ президента СРСР М. Горбачова про спільне військове-навіїдальне патрулювання і назвала його брутальним порушенням конституційних норм.

Прокурор Хустського району Кузю, обласний прокурор Кондратенко та слідчий обласної прокуратури Стефанюк і Вашилін фабрикували справу проти активістів НРУ з Хусту і депутата Обласної Ради Михайла Дядича. Іх звинувачують за статтею 187-ї частини 3, тобто за організацію і активну участь у групових діях, що порушують громадський порядок та ігнорування вимог влади. Митесь на увазі участь і організацію Служб Божих вірним УГКЦеркві.

Хустський міський ком 3-го лютого заборонив місцевим рухівцям провести мітинг на захист Литви. Відмовою мотивовано тим, що Президія Верховної Ради УРСР уже звернулася до союзного уряду з осудом дії військ в Литві, отже порушувати що тему в Хусті немає потреби.

У Закарпатті також не виходять міжконфесійні конфлікти між РПЦ та УГКЦ. Прихильники РПЦ кілька разів влаштували напади і побили вірних УГКЦ внаслідок чого кілька осіб потрапили до лікарні. У Рахові отець РПЦ ударом хреста по голові намагався повернути в лоні РПЦ колишнього парафіянина, який перейшов до УГКЦ. Після таких дій священика парафіянин зі струмом мозку лежить у лікарні.

В Західній Україні влаштовують зимову Олімпіаду

Нью Йорк. — Як інформувала телефонною головою Карпатського Лештарського Клубу у Львові інж. Орест Антонович, у Славську планується в лютому 1991 року 3-го березня перестати лештарську Олімпіаду у відьовних бігах.

На ці замігання КЛК у Львові запрошують українських лештарів з Польщі, Югославії та цілої діаспори.

Ще перша того роду спортова імпреза в Західній Україні, підготована невеликою групою лештарів Карпатського Лештарського Клубом.

Заплановані в участі можуть телефонувати до Ю. Попеля (201) 297-0786.

Новообраний голова НТШ розпочинає працю

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О.К.). — В часі Різдвяної гостини в Українському Народному Союзі цього року було справді вимови ости, відпочинку в релакції, спільно з нами кодувалися як три голови НТШ, доволити голова д-р Ярослав Падок, саме обраний на його місце голова проф. Леонід Рудницький і голова НТШ у Львові проф. Олег М. Рома нів. Про рішучу нагоду ми використали в релакції „Свободи“ щоб провести розмови із новообраним головою НТШ в Америці, як і гостем зі Львова.

Проф. Л. Рудницький проявляє таку широку діяльність у нашій громаді, що ми не можемо не розглянути з ним розмову на різні теми, але тим разом актуальним є не найстаріше українське наукове товариство, яке він саме перебрал після довгих років „панування“ д-ра Я. Падок. Нас цікавить його плани на майбутнє і він каже іх нам в обширній формі.

В РИМІ ВІДБУВАЄТЬСЯ СІНОД УГКЦЕРКВИ

Рим (УПЦ). — У неділю, 3-го лютого, відвідуванням Соборної Архирейської Святої Літургії тут у соборі св. Софії, яку відслужив Блаженіший Митрополит Миско, головний редактор і співпрацівник газети „За Вільну Україну“ Василь База, Богдан Вовк і Василь Пилипчук, представники львівської телебачення Геннадій Ситишчак.

На початку обряду Владика Любачівський привітав Митрополита Максима Германюка з днем його імені, а вітання промовляли Митрополит Германюк, Архирейський Касиді і Архирейський Кольосоніо, заповнюючи про молитви і бажаної Божого благословення і всіх усіх у праці й на радощах Синоду.

В понеділок, 4-го лютого, ділові наради Синоду почалися у Ватикані. Від Папи привітав синодальних отців державний прокуратор Архирейський Анджело Солдано, вітаючи синодальних отців Владика Любачівського, і тоді ще промовляв Архирейський Митрополит Марусян, секретар Конгрегації для Східних Церков.

Після того почалися ділові наради згідно з програмою Синоду.

Між іншим, у неділю 10-го лютого, о год. 2:30 по полудні Український Музичний Інститут влаштував вівчирний концерт-попис учнів УМІ. Концерт відбувся в залі Українського Народного Дому, 140 Дора аєню. Учасники беруть участь клас фортепіано, віолончелі та сольові.

Засновано Чеську асоціацію українців

Прага, Чехо-Словаччина (М. Мушника). — У четвер, 10-го січня, тут відбулися Установчі збори Чеської асоціації українців, яка складалася з представників Митрополита Асоціації українців заснованої 1989 року в Неополі. На зборах було обрано семичленний комітет, який очолює доцент філософського факультету Карлового університету у Празі Вацлав Жидличський. Заступником голови є Богдан Єліньський, секретарем Ружена Шишковна. Членами комітету є: Зіна Генік-Березовська, Вацлав Гостічка, Міхала Товаришанка та А. Маркова.

На зборах було обговорено нові статут асоціації, який входить до складу редакції. Було надіслано до редакції міністерству внутрішніх справ Чеської республіки. Чеська асоціація українців буде навізувати на

Розпочатку 1989 року принесла зміни і в цьому напрямі. Минулого року у Празі було засновано Об'єднання Українців Чехії і Моравії, Українське Літературне Товариство та Студентське Українське Товариство. Тепер до них приєдналися і Чеська асоціація українців.

Як відомо, аналогічну організацію — Асоціацію українців Словаччини засновано минулого року у Пряшіві. Перебачається тісна співпраця між цими двома автономними асоціаціями і їх майбутнє об'єднання в Асоціації українців Чехо-Словаччини.

М. Горбачов наперед оголосив плевбісит у Литві незаконним

Москва. — У вівторок, 5-го лютого, президент СРСР М. Горбачов видав указ, в якому наперед оголосив невідомими результатами плевбіситу з приводу незалежності, призначеного у Литві на суботу, 3-го лютого.

Як повідомляє совєтське пресоє агентство ТАСС, мешканцям Литви застерігати одне питання: „Чи ви за те, щоб Литовська держава була незалежною демократичною республікою?“. Двічі проголосували уже в понеділок, 6-го лютого, за поважних причин не можуть взяти участі у суботньому плевбіситі, дозволяється голосувати протягом тижня.

Як сказано в указі М. Горбачова, литовські ірвіти, „користуються ускладненою громадсько-політичною атмосферою в республіці“, щоб забезпечити підтримку „своїх сепаратистських цілей“. Совєтський президент заявив, що плевбісит ставити перел собою мету „блукують виконання в республіці резолюції Верховної Ради СРСР про проведення загальнонаціонального референдуму з приводу об'єднання Союзного Союзу“. Горбачов наказав, щоб цей референдум був проведений 17-го березня в усіх союзних республіках.

Литва, Естонія, Латвія, Грузія і Вірменія відмовилися проводити референдуми про об'єднання СРСР, передбаченого новою совєтською конституцією, а Естонія і Грузія призначили окремі плевбісити литовського типу: перша — 3-го березня, а друга — 31-го березня.

Великобританія, однак, Литві проводить на рекомендації західних країн, які вважають, що він покаже, наскільки широкою популярністю користується незалежність серед населення республіки.

Совєтський Союз виступає проти бомбардувань Іраку

Москва. — Голова міжнародного відділу ЦК Компартії Валентин Галин заявив на пресовій конференції: „Ми не повинні допустити, щоб іракський народ розпалювався за політику, яку він не вибрав“.

Таким є одна з багатьох заяв совєтських апаратників, нездовольних розвитком подій у війні між Саддамом Хусейном і антііракською коаліцією.

Совєтській партії і державні чинники шпору застерігали, що мета війни — звільнення Кувейту, а не руйнування Іраку, висловлюючи тим самим протест проти бомбардувань Іраку американською і союзною авіацією. При цьому, нагадуючи акредитовані у Москві західні журналісти, Совєтський Союз, який голосував у Раді Безпечки ООН за антііракські резолюції, і не думав розривати з Саддамом Хусейном договори про дружбу і взаємну допомогу, включаючи і військову.

Виступаючи у п'ятницю на пресовій конференції, голова ідеологічного відділу ЦК КПСС Александр Дзасохов сказав: „Ми за-

виступаємо за припинення війни, але „резолюції Раді Безпечки повинні бути виконані“.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що американські бомбовики в останню добу військові об'єкти іракської армії вночі переполох в ряді армії диктатора Саддама Хусейна, головне командування збройними силами коаліції наказало військові фальшиві бомбардування не тільки засекречити бункри Іраку, у яких, як каже члени розвідки, заховані іракські ракети, викидні ракети, літаки та інша зброя, але також скучення республіканської гвардії, яка в останні дні втрачає все більше й більше вояків.

Бойовий корабель „Місурі“ зі своїми далекобійними гарматами, випустив сотні стріли вартю 2,700 фунтів на бункри іракських військ на кордоні Іраку і Кувейту. Це казав, каже спостерігачі, що остаточно рішальний бій за звільнення Кувейту наближається. З багдату натовість інформувати, на підставі тамтешньої преси, що війська Іраку застосують в скорому часі тактику „блискавичної атаки“ на американські скучення в Савдській Аравії, побіжної до атаки на місцевість Кабджі.

ЯК ВИГЛЯДАЄ З повідомлення з Каїро, президент Єгипту Гасні Мубарак міняє свою політику і тактику в ході війни з Іраком. Головне командування коаліційних військ в Савдській Аравії повідомило, що єгипетські війська в числі 45,000 вояків і старшинський склад отримали зарядження активно включитися в наземні бої, разом з іншими арабськими частинами проти іракської есентаульної офензи, якщо б така розпочалася. „Іх вислали для боротьби, а не на вахці до Савдської Аравії“, — заявив кореспондент АП представник єгипетського уряду. Крім того президент Г. Мубарак відвів із своєї генеральним штабом надзвичайний наряд, на який мали обговорювати справи надзвичайно до Савдської Аравії додаткових 50,000 вояків.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ Італії змінила свою назву і перебрала себе на Демократичну партію лівих. Разом з назвою змінили також символ для 1,3 міль. членів комуністів. Червоний прапор із серпом і молотом прикрашує тепер лівий рукав. Лідер партії Лідеріо Гаспаріні закликає до з'їзду, який зберіється в містечку Ріміні над Адриатиком на свої наради, щоб вони не тільки припинили до нової зміни назви, але вірили у майбутнє незалежної партії і працювали для її успіхів у політичному житті країни. Один день після переіменування Компартії відбулося голосування над затвердженням генерального секретаря і Окетто не отримав потрібної кількості голосів. В результаті гострої вимини слів він зрештучував з керівника партії і заявив, щоб делегати обрали собі іншого генерального секретаря.

Дж. Буш сумнівається чи тільки самим бомбардуванням ЗСА зможуть зламати СИЛУ ІРАКУ

Вашингтон. — Президент З'єднаних Штатів Америки Джордж Буш, виступаючи у вівторок, 5-го лютого, на пресовій конференції в Білому Домі заявив кореспондентам, що тільки самим бомбардуванням ледви чи коаліційні держави зможуть зламати збройну силу Іраку і мілітарно перемогти тамтешнього диктатора Саддама Хусейна.

Коментатори кажуть, що Президент ЗСА радше скептично оцінює дотеперішню ситуацію, кажучи, що згідно з оцінкою військової і цивільної розвідки ЗСА і Великобританії, однак, Іраку республіканська гвардія, яку Хусейн спеціально забезпечив надійними скоринностями, не втрапить а ж так багато людей, а двохтисичне бомбардування скучень цієї армії не послабить її бойовий сили. Не вважаючи на ранні протести, що атака з повітря зможе послабити іракські збройні сили на 50 відсотків, республіканська гвардія все ще розпоряджаєся десятками дивізіями війська, одною танковою дивізією та іншою найкращою зброєю. Отже, на думку військових стратегів у Пентагоні, тільки ті частини, які використовувати зручність положення, або атомні бомби переміни до яких не привикли американці і європейці, можуть нанести коаліційній армії дошкульного удару.

У зв'язку з цим президент Дж. Буш висловив у районі Перської затоки секретарю оборони ЗСА Річарду Чейні і шефа об'єднаних штабів армії ген. Коліна Л. Повеліла щоб вони спільно з головнокомандувачем альянсу військ в Савдській Аравії ген. Норманом Сворцком випрацювали нову стратегію ведення війни з підступним С. Хусейном, який застосовує до американців стратегію вичікування, значно, що на дов-

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 4-ГО ЛЮТОГО, президент Джордж Буш передав до схвалення Конгресові бюджет на суму 1,45 трильйонів дол. який призначує кошторис війни в околицях Перської затоки, не пропонує жодних роз'яснень для спускового економічного механізму та пробує перекласти деякі державні субсидії, що тепер попадають до тих, які їх найменше потребують. Президент у своєму бюджеті на фінансальний рік 1992, що починається з 1-го жовтня, старасте зібрати в одну цілість всі почини своєї внутрішньої політики, пропонує збільшення фондів для таких обраних ділянок як освіта, охорона здоров'я для літвирів, утримання та розбудова крайньої мережі доріг і наукових дослідів. Бюджет також зусилля накласти на видатки американських збройних сил в обличчя війни міжнародної політики, хоча не всі важливі точки є достатньо висвітлені, коли йдеться про застосування для Пентагону.

ВЕЛЕТЕНСЬКУ ВОДЯНУ споруду змонтовано кілька десятків років тому в Каліфорнії для того, щоб забезпечити мешканців цього швидко зростаючого стеїту водопостачанням у випадку посухи. Але, як виявляється, тепер, це не є вистачальним у наслідок найбільшої посухи в історії Каліфорнії. Тому водопостачальна станція була змущена припинити подачу води для потреб сільськогосподарської індустрії стеїту. Сільськогосподарська індустрія в Каліфорнії є одною з найбільших не тільки у цьому стеїті, але і в цілій країні, тому така зарядження може мати далекосяжні економічні наслідки, коли гірші, як тривалі припороки, що можуть вжити в дуже важливому майбутньому позначатися на цінах овочів і городини.

ПОДАЮЧИ ЗА ПРИЧИНУ воєнної події в околицях Перської затоки та послаблення економіки, найбільше автомобільне підприємство в ЗСА „Дженерал Моторс“ повідомило, що на повільному зменшенні прибутку з акцій, значно обнижиться кількість своїх неспрофільшованих працівників і дуже обиде фонди зі заплянованих річних видачків. Значні економічні цілі заплановані, що Крайсер і Форд скоро вийдуть з подібними пропозиціями, бо досить повільний збукт автомашин домашнього виробу триває майже шість років і це дуже погано вплинуло на виробництво в цілому.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСОю інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вилучено від членів УНС до середи, 6-го січня, 6,413 чеків — дві тисячі, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

Перед СССР...

(Закінчення зі стор. 2)

свої програми. Стабілізаційну програму можна перевести репресивними авторитарно-адміністративними силами, але чи мудро так поступати? Без огляду на господарський вислід, що його осягне репресивний уряд, громадяни відносних країн будуть проти того, щоб платити таку високу ціну за господарську стабілізацію.

Друга можливість: стабілізацію веде уряд, сила якого лежить у підтримці народу, якому у вільних виборах дамо мандат упорядкувати господарку країни. Ці два варіанти могли б бути використані для полагодження цього критичного господарського і політичного положення Советського Союзу. Президент Горбачов не має загальної підтримки в народі через його фатальні потягнення на відтинку внутрішньополітичному, що мали місце нещодавно в деяких союзних республіках, зокрема в Балтійських республіках. Було б корисною розв'язкою прийняти революційні плани Бориса Єльцина, однак їх відкинули ортодоксальні бюрократи і сам Горбачов, які уважають, що така розв'язка була б не на користь СССР, а на добро поодиноких союзних республік.

У зв'язку з хаосом на господарському відтинку і неполадками на внутрішньополітичному громадяни Советського Союзу в більшості висловлюються за порядок і дисципліну, які можна, крім того, без огляду на господарську і політичну форму правління. Суспільство переконало, а тому, що обов'язково повинна бути якась влада, тому що за цей час на всіх відтинках життя нагромадилося багато проблем, які є безконтрольні. Тому ці розбіжності повинні бути узгоджені між Центром, який поволі, але поступово розпадається, і поодинокими сувереними республіками, які прямують до самостійності і повної незалежності.

Однак, щоб одержати таку співпрацю Горбачова, — треба було б змусити його піти на деякі поступки поодиноким союзним республікам, щоб розв'язати проблеми, які стосуються союз

ного уряду і поодиноких республік. На жаль, Горбачов є так дуже опанований своїми ортодоксальними партійними, генеральними і категістами, що навіть заважає акцентувати демократичний модель сильного уряду, щоб вийти з цієї економічної і внутрішньополітичної кризи. Тому Горбачов в останньому часі прямує до авторитарної влади.

Започатковані Горбачовим реформи, здається, далеко вийшла поза заплановані ним рамки. Вони попливали самостійним від системи руслом і перетворились згодом у велику силу, яка почала підводити, — програвши здобутки жовтєвої революції — і загрожувати існуванню імперії. Тому Горбачов, як ініціаторові перебування і гласності, яка вийшла з-під його контролю і партійного керівництва, приїшлося відступити від перебування, ліквідувати всі досягнення реформи, які почали загрожувати цілості імперії.

Деякі реформатори побоюються, що, створюючи авторитарну структуру, Горбачов промоче останню радикальну дотримувати владі самого себе. Посадник Москви Попов сказав, що, так як Хрущова залишено самого без його співпрацівників, щоб наразити скинути його з п'єдесталу, так в короткому часі може статися з Горбачовим. Колишній міністр закордонних справ Е. Шеварднадзе у виступі на сесії Верховної Ради СССР 21-го грудня минулого року сказав, що ніхто не знає, який устрій буде накинений республікам, яка диктатура прийде до влади. Виглядає, що Е. Шеварднадзе, який заповнював політичний світ Заходу, що ціль Советського уряду є вивести країну з господарської кризи і завести демократизацію системи, — помилкав, бо першоочерговим завданням Горбачова, як бачимо, було одолення влади і владження влади в її руках, хоч вона втратила довіру в народі.

Диктаторські укази Горбачова вказують на те, що президент СССР у співзв'язі з генералами і категістами, задумує тримати силою поодинокі республіки в Союзі на правах нового договору, що служиме продовжувати поновлення вільних народів союзних республік.

Богдан Сорока...

(Закінчення зі стор. 2)

Богдан Сорока. Собор св. Юра у Львові.

мах аж до своєї мученицької смерті 1971 року у концтаборі в Мордовії.

Мистецьку освіту Б. Сорока здобув перше в дитячій мистецькій школі, а впродовж 1958-1964 років — у відділі кераміки Львівського Інституту прикладного мистецтва. Це був час за хуртовинської відлиги і відродження української культури та появи речників національної самовідомості, які вийшли в історію під назвою шестидесятників.

Колір хуртовинської відлиги сівся на морозах часів Брежнєва і головістостю у КГБ архієпископа Андропова, аж донедавна, Сорока працював в ізоляції від світу, без майстерні і без можливості виставити свої твори. Шойно в часі перестройки в 1989 році він побулав першою ретроспективна виставка ліногравюр

мистця у Львівському Музеї українського мистецтва, а київський знами мистця були експоновані у Львівській Науковій бібліотеці ім. В. Стефаника. Друга особлива виставка відбулася в Державному Музеї Тараса Шевченка у Києві в 1990 році. На міжнародному конгресі в 1989 року у Відні Б. Сорока одержав другу нагороду за екслібрис.

Користаючи з можливості виїхати поза межі Советського Союзу, мистецький прибув до Канади на за прошення своєї тітки Дарії Дербіш і перебував у Торонто, де відбулася виставка його графіки та малювання. Це дасть змогу шанувальникам українського мистецтва краєзнавцям і туристам з туристичною мисливською, починаючи з праць 1969 року аж до найновіших.

ДЕ ВИ, КАТИ МОГО НАРОДУ?

Служба Божя і Панахида на подвір'ї катівні в Бібрі.

Люди слухають розповіді очевидців.

Пороквання жертв НКВД. Найжорстокіше — порти з правого боку. 14-й Січень. Панахія.

Похорони.

Камери, де вбивали людей. Напроти вікон ще до недавня стояли великі казани, в яких ескадристи живцем варили людей.

В кінці минулого року біля школи в Бібрі збіралася безліч людей. Вони прийшли судити, щоб поклонилися пам'яті замордованих ескадристами борців за волю України.

Труни з викопаними останками стояли на подвір'ї ще недавньої школи. Колиш на її місці була територія. Терма там була за Польщу, за большевиків, за німців, знову за большевиків.

Але такого варварства, яке було за останнього власника, вона ще не бачила. З тих, хто туди попадав, живими лишилися одиниці. Ескадристи тупили сюди всіх, хто їм хоч трохи не сподобався — або щось не так сказав, або не так подивився, або на нього тохось щось сказав. Майже кожної неділі в тих, хто був в партизанах

або мав зв'язок з ними. Така доля не оминула навіть дітей. На одній із зимок — труна хлопчика віком 14 років.

Всі відомості про злочини виходять тільки з очевидців. Люди розповідають про такі звірства, які тяжко збагнути. Подібна подія — не рідкість тепер в Україні. Майже кожної неділі в Галичині і інших регіонах

відбуваються подібні перепокховання. Жодна справа не стала відомою з ініціативи КГБ чи комуністів — організаторів цих звірств. Вони навіть не визнають своїх відповідальностей, кажучи, що в них були тільки деякі помічники. Ще не проведено жодного судового процесу, не засуджено жодного катів. Хоч вони відомі, бо багато з них живе

між людьми Бібрі. А Москва не прийняла жодного закону, щоб унеможливити повернення до цього. Погляньмо на ці зникли і віддаймо пошану цим невинним жертвам НКВД.

Табличка на стіні тюрми. Деякі з тих людей ще живуть в Бібрі.

між людьми Бібрі. А Москва не прийняла жодного закону, щоб унеможливити повернення до цього. Погляньмо на ці зникли і віддаймо пошану цим невинним жертвам НКВД.

Нехай пам'ять про них ніколи не покине нас, передаючи у наших дітей і внуки і додаючи нових сил у всесторонній допомозі нашою багатостраждальному народові.

Голова НТШ з України д-р

О. Романів відвідав Клівленд-Парму

Проф. д-р Романів доповідав про історичний розвиток науки і НТШ в Україні. На жаль, через політичні умови і ворожу окупацію наша наука не могла досягти рівня повної вільності та об'єктивності. Бо наука, як і духовні цінності, є незнищенною і тривалою.

Наукове відродження України в XIX столітті почалося створенням Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові в 1873 році. НТШ організувалося в Західній Україні, але мало великої впливи і пов'язаності на цілу Україну. «Надорід свого росту», сказав проф. Романів, НТШ зазнало двох розгромів: в 1914 році на короткий час і в 1940-му. Тоді остаточно опечатано майно НТШ і офіційно його розв'язано. Але група науковців продовжувала ідею і партия НТШ за границю, у таборах та постійних поселеннях. В часі перебування в гласності НТШ в Україні тривав виїжджало, офіційно відновлення мало місце 21-го жовтня 1989 року. НТШ в Україні має великий науковий потенціал, який залишається зацікавленим науковцями з різних країн, починаючи з праць 1969 року аж до найновіших.

фондів. Дослідно треба починати від початку». НТШ в Україні має різні наукові секції, найціннішою є фізико-математична та природознавча. Завдання були гуманітарні науки, мабуть, з причини інтенсивної русифікації, а також небезпечки переслідування. Серед присутніх на цьому вечорі був і інженер д-р Корчаківський, який металург з Південної ЗСА, який був учасником наукових, світових конференцій, а останню конференцію організував НТШ в Україні у гірському містечку Славському. НТШ в Україні організувало також першу Шевченківську конференцію.

Шкавою було доповідь академіка Романова, що відбулася в суботу, 1-го грудня в залі ім. Митрополита Шептицького у Пармі, Огайо. Спонзорували Відділ НТШ в Пармі під патронатом Злучених Організацій Великого Клівленду. Голова Відділу проф. д-р

Михайло Пал відкрив цей вечір і привітав шановного гостя. Школа, що не збиралася більшої кількості людей. Преглесті сказав, що НТШ в Україні планує ряд конференцій, великі труднощі з видавничою і редакційною секціями. Вже надалі контакти з мигром Чайківським з Нью Йорку в справі закупівлі і пересилки потрібних машин. З рамені НТШ у Львові створюється комітет в пам'яті історика і науковця Грушевського і планується злитинити йому пам'ятник. Але до зреалізування цих заходів потрібні фінанси, а їх бракує на кожному рахунок. В кредиті в Нью Йорку відкрито конто, на яке можна вносити пожертви. В Україні робиться ставка на молоді. Вона йде в авангарді націоналістичної боротьби за самостійність України. НТШ старіється зацікавити молоді наукою і навіть в ті часі створили зі своїх скром

них фондів стипендію для заохоти. НТШ в Україні співпрацює з НТШ в діаспорі і ЗСА та з українською катедрою в Гарварді. Проф. Романів мав ряд конференцій з професорами Пришвом, Грабовичем й іншими. Твердив, що на світових наукових аренах є відносно мало українців. Молодь — це духовна резерва нашої науки. Треба з прикритістю сказати, що минулим роками в українських наукових конференціях в Україні брали участь і сам «генсек» України Шербицький. Можна собі уявити, як тоді виглядала вільна наука в Україні. Ще і тепер з «апарату» засланого гості протести і не обходиться без цинізмів та труднощів. Треба сказати, що українська вільна наука має дуже мізерну матеріальну базу.

Вся інвентура обстанова стара і пригнітлена. Пах'єнко, що важним компонентом наукової праці є економічна ситуація країни. Тільки самостійна українська держава зможе створити правдиві, сприятливі і здорові умови науки в Україні.

Д-р Володимир Колісник

Курс української мови в Клівленді

На протязі декількох останніх років дуже помітно зросло зацікавлення навчанням української мови і це зацікавлення шодолі більш зростає. Люди українського походження, які з різних причин не могли навчатися української мови дома, хочуть тепер навчатися говорити мовою своїх предків.

На превеликий жаль існують дуже обмежені можливості для таких охочих. В університетах і середніх школах українську мову викладають дуже рідко. Тому голова СУА Марія Савчук на XII Конвенції СУА закликала всіх відіти від 7-го до 8:30 год. вечора в приміщенні парафії св. Йосафата. Курс відвідують 18 слухачів (багато осіб вже є на списку очікуючих).

Своє навчання курс розпочав 18-го січня 1991 року. Іда Котелевська, заступниця голови відділу, привітала слухачів і побажала їм багатьох успіхів. Курс для початківців триватиме вісім тижнів. Деякі відвідувачі сьогодні у понеділок від 7-го до 8:30 год. вечора в приміщенні парафії св. Йосафата. Курс відвідують 18 слухачів (багато осіб вже є на списку очікуючих).

В майбутньому відділ планує поширити діяльність його курсу і створити нові класи для початківців. Також існують плани видати магнітофонні стрічки для вивчення мови для початківців.

Членка 12-го Відділу Марія Федак неюмово працювала над організацією такого курсу. Вона збирала групу слухачів і запросила викладачем Вікторію Бечку, Едіта Морозинська

нина світу

дає можливість пробувати і добиватися – найкращий буде прийнятий на ту чи іншу програму. Ділянка вишлого англійською мовою, окрім аступу та примітки, що перекладали також на українську мову.

У саму ідею видання табував Петро Яшика, засновник фундації, яка вкладає певну конціпію допомоги України.

«Моя бачення не є даїти синоні рід, щоб він зроби́в це», каже Петро Яшика, засновник фундації, яка вкладає певну конціпію допомоги України.

Тому чим більше знається своїми йайцями особистостями: керівника та господаря, Україна є також частинною сією, і тому метою нашої фундації є допомогти Україні видати свою геніацію наміщарів, які вплили б господарстві, і принести користь у формі кінцевого результату. Такі люди – підстава кожної нації.

Ідея діяльності фундації є різноманітною. Заснована тільки у 1986 році, вона вже витгала виробити цімалу працю. Створення Осередку досліджень історії України дописано в історії Канадського Союзу в Українських студій в Едмонтоні було найважливішим підслюєнням. Сьогодні центр розростається як одне з найбільш важливих установ, який впливає на життя українців в інших країнах. Це один з найбільш важливих інституцій з вивчення історії України в цілому світі. Першим важливим проектом осередку є переклад на англійську мову історичних документів часу монументальності.

ної історії Михайла Грушевського. Центр займається виданням монографій – нових праць та перекладів. На 1991 рік уже заплановано видати працю професора Владислава Серіяна «Українська революція в Варшавському університеті». Гайдмакський рух в Україні XVIII ст.» Осередок влаштує також конференції та групові дискусії з істориків, які викладають української історії. Осередок, як і ціла фундація, видає стипендії. Цього року двох істориків з України побували в Едмонтоні, отримували стипендії від фундації Ірина Макар, студентка історичного факультету Львівського університету, та Георгій Касиянів з Інституту історії АН, що провів у Едмонтоні два місяці, працюючи над новою темою: «Українська інтелегенція 1920–30-х років».

Фундація Петра Яшики розширює свою діяльність головню в Торонто, виданням історичних документів, лінійно шлі акцією у цьому місті. Фундація забезпечила житлом двох студентів з України.

Далішні стипендії та фінансові допомоги будуть зазначеним читачам, проводять дослідні твори, основна Фундація Петра Яшики завжди шукала можливостей використання існуючих фондів для своїх наукових пошуків і був укладений довільний стипендій та фінансових допомог.

Перша партія довідників уже була перелана до Києва, де вони будуть використані для написання довідників по всіх вищих навчальних установах України, щоб кожному зацікавленій має нагоду ознайомитись з ними.

Богдан Ткаченко

нашого найдорожчого
ШВАГРА І ДЯДЬКА

СВ. П. Д-РА

ЙОСИФА ТИМОЧКА

складаємо 300 доларів
на ФОНД ДОПОМОГИ ДІТАМ ЧОРНОБИЛЯ.

Швагер — юж. ІВАН ЧЕРЕШНЯ
Племінник —
ЛІЗА ДУБАЧУК з родиною
ХРИСТИНА ПАТРИДЖ з родиною

